

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת ראה
תש"פ

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו שכתוב מילה במילה של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

ערב טוב, חיים טובים! מה שלומכם?

אנחנו כאן שוב בפרשת השבוע 'ותן חלקנו בתורתך' – נקודות למחשבה והתעמקות בפרשת השבוע, פרשת ראה תש"פ.

נפתח בפסוקים הפותחים:

"וְרָאָה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיךָ הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה: אֵת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ אֵל מִצְוֹת ה' אֱלֹקֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֲתֶכֶם הַיּוֹם: וְהַקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמָעוּ אֵל מִצְוֹת ה' אֱלֹקֵיכֶם וְסָרְתֶם מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֲתֶכֶם הַיּוֹם לְלַקֵּת אַחֲרַי אֱלֹהִים אַחֲרַי אֲשֶׁר לֹא יִדְעֶתֶם:"

כן, משה רבינו ממשיך כאן, כמו שאמרנו בשיעורים הקודמים, להכין את עם ישראל לכניסה לארץ ומביא את כל המצוות – עשה ולא תעשה, בפרט ובכלל, שעם ישראל צריך לסגל לעצמו בתור עם סגולה כשהוא ייכנס לארץ – חוץ מאשר לכבוש את הארץ ולנחול אותה, איך עובדים את ה' בכל יום, בכל עניין, כולל איזה אוכל מותר לאכול, כן, איזה בהמות מותר, מה אסור, איפה להקריב את הקורבנות – במקום אשר יבחר ה', ומזהיר מפני עבודה זרה כבר על ההתחלה, ומזהיר מפני מסית ומדיח, ומזהיר מפני העיר הנידחת, ומביא את ההלכות של עבד עברי ואמה עבריה, ומביא גם כן על פסח ושלושת הרגלים ועניין המעשר ושאר עניינים – מלא, פרק גדוש מאוד, פרשה גדושה מאוד בציוויים – כיאה לעם סגולה, ממלכת כהנים וגוי קדוש שצריך לעבוד את ה' בתוך העולם פה, בתוך עולם הטבע, בתוך הגשמיות, גם כפרט וגם כאומה קדושה.

אומה קדושה שקיבלה תורה מהשמיים זה רק עם ישראל, כן – מתן תורה, שה' אלוקינו הולך לפנינו ומצווה עלינו, ויש לו את כל התכנית מתחילה ועד סוף עד הגאולה השלימה איך אנחנו צריכים להתנהג, ועם התורה הקדושה – פלא פלאים, פלא פלאים.

יש פה חוקים ומשפטים. אנחנו האנשים המודרניים בדור הזה שלנו צריכים להפנים שהתורה והמצוות שלה, כולל מה שנקרא היום, המצוות נקרא לזה, של 'חברה מתוקנת', כן – חברת רווחה, הדאגה לאלמנה ולאיבון וליתום, לשוטה ולחרש – כל הדברים האלה, כל המצוות הם לא 'סדר חברתי', הם לא דבר מוסרי. זה ציוויים של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. וכל הציוויים האלה הם על פי הסוד.

יש חלקים שאנחנו יכולים להבין על פי השכל ועל פי המוסר האנושי. למשל, "לא תרצח" – כל אחד מבין שזה לא טוב לרצוח. אפילו עבודה זרה אפשר להבין, כן. אבל יש הרבה מאוד דברים, למשל כמו פרה אדומה, או כל מיני ציוויים ומצוות שה' נתן שהם לא נתפשים בשכל הרגיל של הבן אדם, אלא כולם אמונה. כל התורה זה אמונה. צריך לקבל – "נעשה ונשמע", לקבל מתוך אמונה,

אהבה ויראת ה' ומתוך התבטלות בפניו. ולא להגיד 'המצווה הזאת מוצאת חן בעיני, והמצווה הזו קשה. אני לא מבין למה ה' נתן את המצווה הזו'. בוודאי שאתה לא מבין. ויכול להיות שאף אחד לא מבין "עד כי יבוא שילה", תבוא הגאולה השלימה, ואז יתגלו טעמי המצוות.

עכשיו טעמי המצוות לא נודעו. חלק כן נודעו בקבלה, והרבה לא נודעו, כדי שנקיים אותם מתוך התבטלות כלפי ה' יתברך.

זה שאפשר להתגאות בסדר החברתי המופתי שעם ישראל כבר יסד לפני אלפי שנים זה נשמע יפה, איך אומרים, לפרופגנדה או להיסטוריון שרוצה להסביר דברים, אבל על פי התורה הכל זה באמונה.

כל המצוות, כל הדברים הם מעל טעם ודעת, מעל השכל האנושי. אין לנו תפישה אמיתית בהם. ולכן יש דברים שנראים לנו ככה ויש דברים שנראים לנו ככה, והכל אנחנו צריכים לקבל בהכנעה, באהבה, במסירות ובדייקנות, ולא לשנות שום דבר. כי הכל הגיוני בהגיון האלוקי. אבל ההיגיון האלוקי הוא לא יתברר במלואו – בעניין הבריאה והנבראים, מה שה' דורש, הנהגתו יתברך – זה לא יתברר עד הגאולה השלימה, עד שיהיה בית המקדש ותהיה השראת השכינה, וה' יתגלה בעולם וימשול בעולם בגלוי, ואנחנו נגיד: "זה אלי ואֵנָהוּ". עד אז, זה הכל באמונה.

וזו המעלה של עם ישראל – 'מאמינים בני מאמינים'. הלב שלנו מעיד שהתורה אמת, שמשא אמת ותורתו אמת, והכל תורה אלוקית. אין לגרוע, ואין להוסיף, ואין לשנות שום דבר.

וצריך לדעת שיש פשט, רמז, דרש, וסוד. וטעמי המצוות הם בסוד. אבל גם בסוד יש פשט, רמז, דרש וסוד. והסוד שבסוד עוד לא נודע. אז יש הרבה דברים שעדיין אנחנו לא יכולים להסביר אותם, ואנחנו מקבלים אותם כי אבא שבשמיים מצווה עלינו. ויש לנו שכר על זה – שאנחנו מורידים את הראש, לא מתגאים, לא מתווכחים, לא חושבים שאנחנו יודעים הכל ומה נכון ומה לא נכון, ומה נראה לנו ומה לא נראה לנו, וזו מצווה שנראית שאולי הייתה מתאימה לשעתה ועכשיו העולם השתנה – לא, לא, לא, לא. זה חלק מהניסיון שה' יתברך מנסה את עם ישראל, שהעולם קצת משתנה, כן – יש טכנולוגיות, יש כל מיני דברים. אז פתאום המצוות לא מתאימות? לא. המצוות מתאימות, ויהודי צריך לקיים אותם בכל עולם עד הגאולה השלימה שיבוא יום ה' ומלך המשיח, והכל יתברר כנכון וכאמת לכולם. וגם האומות – מי שיזכה, יצטרף גם כן לעבוד את ה' שכם אחד על פי התורה. ולכן לא צריכים להרהר אחר איזו מצווה שמוצאת חן או לא מוצאת חן, נראה לנו צודק או לא נראה לנו צודק.

הזכרנו בשיעורים קודמים שיש למשל עניין 'גלגולי נשמות'. אז יש בוודאי מצוות שקשורות לעניין גלגולי הנשמות. ולכן קורה לבן אדם למשל, שהוא עני ואביון ואין לו אפילו כסות, ואז הוא מוכר את עצמו לעבד עברי. או יש מישהו שגנב – מוכרים אותו הבית דין כי הוא לא יכול להחזיר את הקרן. הבית דין מוכר אותו לעבד עברי. ויש אבא שאין לו אפשרות לגדל את בתו הקטנה, אז הוא מוכר אותה לאמה עבריה. דברים שהם – 'כן נראים לי?', אולי זה יותר טוב שיש ביטוח לאומי ורווחה, כמו היום? – אפשר להגיד כל מיני השקפות. בן אדם יכול לעשות קוד מוסרי איך שהוא רוצה. אבל האמת זה תורת ה'. תורת ה' – תורת אמת. היא לא משתנה.

הכל זה על פי הסוד. ולא סתם קורה לבן אדם שאין לו כסות והוא צריך למכור את עצמו, ולא סתם קורה לבן אדם כך וכך. הכל על פי הסוד – על פי הגלגול, על פי חטא עץ הדעת, על פי מיעוט הלבנה, על פי שבירת הכלים. אלה הנושאים העיקריים שהתורה באה לתקן – את הפגמים האלה הקדמונים, על ידי התורה והמצוות. מה בדיוק ואיך בדיוק? זה יתברר לעתיד. בכל דור ודור מתגלים יותר דברים על פי הפנימיות, כן – האר"י הקדוש גילה יותר מאשר הרשב"י, וכן הלאה. אז כשיבוא משיח ויבוא אליהו הנביא, יגלו כל מה שאנחנו צריכים לדעת, ונראה שהכל אמת ומדויק.

ולכן, למה אני עושה את כל ההקדמה הזו בעניין הזה? כי היצר הרע הפרטי והכללי בא לפתות את הבן אדם – או בדעות כוזבות או מעורבות, או בצדקנות והוא חושב שהוא יותר צדיק מה' או יותר רחמן מה' או יותר חכם מה', חס וחלילה. כל זה זה כדי להביא כפירה. כל הקושיות שיש לבן אדם על מצווה זו או מצווה אחרת – זה מצד היצר בא, כדי להפיל את הבן אדם בכלל מעבודתו יתברך. ולכן אנחנו מזהירים על זה.

העניין שה' יתברך – מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, הוא אחד ושמו אחד – שאלו: 'למה הוא מתקנא בעבודה זרה שאין בה כלום?', נכון. אלא מאי, שמפני שה' יתברך ברא את כל העולמות בשביל הבחירה החופשית, וכדי שיתאפשר עולם גשמי מעורב טוב ורע, שהעולם הזה ירובו רע מיעוטו טוב ו'חושך יכסה ארץ' – איפה שיבוא האדם ויבוא היהודי ויצטרך לבחור בין טוב לרע – הוא יתברך קבע שיהיה סדר השתלשלות. ובסדר ההשתלשלות של הנהגתו יש ספירות, יש פרצופים, יש עולמות, יש מלאכים, יש גרמי השמיים. האדם יכול פתאום לטעות ולחשוב שהשמש זה האלוקים שלו, הירח, הכוכבים, או אולי איזו ספירה, או אולי איזה מלאך. בהחלט בן אדם יכול לטעות, גם בטיפשות, לא בכוונה רעה. ובהחלט גם כן בגלל שהיצר בא ומסית אותו.

אנחנו רואים כמה הוא מקפיד יתברך, על העיר הזו – 'עיר הנידחת', שהדיחו את כולם לעבוד שמה עבודה זרה. הדיחו אותם. איך הדיחו אותם? בא היצר הפרטי, תפס אחד, לחש לו באוזן לעבוד עבודה זרה. הוא השתכנע, הלך, סיפר לחבר שלו בסתר, וגם כן גייס אותו כמו שאומרים, לעבוד עבודה זרה, וככה מאחד לשני עד שלאט לאט, לאט לאט הלכו וטימאו את כל העיר, גרמו לכל העיר לעבוד עבודה זרה.

ה' יתברך אומר להחרים את העיר הזו ולשרוף את העיר הזו ולא להשאיר זָכָר. אסור לבנות אותה מחדש ולא להחיות כל נשמה משם. על מה כל זה – החרון אף הגדול הזה? כדי שזה לא ימשיך. כי אם אנשים עובדים עבודה זרה – ה' ברא את העולם שנהיה עבדיו ונעבוד אותו, לא שנעבוד את השליחים שלו. אבל בין השליחים שלו גם ברא את הסיטרא אחרא – השטן, הס"מ, היצר הרע הכללי והפרטי, שמתפקידם לנסות את היהודי וגם לנסות את הבן אדם בכלל – לראות האם נלך בדרך ה' או נלך בדרך השנייה, ה' ישמור. ולכן מתפקידם לבוא ולנסות, לנסות להפיל את הפרט ואת הכלל. אם אפשר חלילה, להוציא לשמד את כל עם ישראל, הס"מ מאוד ישמח. על זה הוא עובד. כל השנים הוא עובד על זה. עד הרגע האחרון, עד השנייה האחרונה של האדם כשהוא חי, הוא מנסה להפיל אותו. ועד הגאולה השלימה שתתחיל כשהוא ישחט, כשה' ישחט את היצר הרע, עד אז הוא ינסה להפיל – בכפירה, בחוצפה, בקושיות, במענות, בטענות.

כמו שאמרתי, הוא מגייס את מידת האמת של האדם נגד ה' יתברך, נגד התורה. הוא מגייס את החוש המוסרי שיש לאדם שה' שם לו – נגד התורה, נגד ה' יתברך, נגד הצדיקים – ככה בכל דור ודור. זה חוזר על עצמו, נו. תסתכלו על ההיסטוריה הרוחנית של העולם, ותראו, שכל פעם בא איזה מישהו ומחדש איזו דעה, ומתחיל להפיץ את הדעה שלו שהיא לא על פי התורה. לפעמים זה נראה קרוב לתורה, וזה לא. לפעמים זה רחוק והופכי לגמרי. והרבה נשמות הפילה, הרבה נשמות הלכו ונדבקו בדרך של הסטרא אחרא, שזה התחיל מאדם אחד או מכמה אנשים שהיצר תפס אותם – הם הראשונים. ואחר כך הם הפיצו. ואחר כך אחרים נדבקו.

כמו שהיום רואים – המגיפה הזו, כן – צריך ריחוק חברתי, לא להיות קרוב מדי, שבן אדם לא ידבק. ככה אותו דבר העניין של העבודה זרה ושל הכפירה וללכת היפך דרך ה' ודרך התורה. זו מגיפה גם כן שמדביקה, וצריכים את הריחוק ואת השמירה, את החושים – ראייה, שמיעה, כן. "והיה עקב תשמעון" כן, "ראה נתתי לפניך" – הראייה והשמיעה, והריח והפה. כל החושים צריכים להיות מקודשים לה' יתברך על פי התורה. "שופטים ושוטרים תתן", כן, "בכל שעריך" – אומרים חז"ל: זה השערים - פתחי החושים בַּפְּתִיחִים, שופטים ושוטרים – לשמור שלא יכנסו כל מיני השפעות מבחוץ מהסטרא אחרא.

וגם בלב – ה' שם לנו בצד שמאל של הלב את היצר הרע. לא לשמוע בקולו, כי על כל מצווה ומצווה היצר בא ומנסה להפיל את הבן אדם ולהמריד את הבן אדם, לפתות אותו – או לפתות אותו לעשות עבירה, או לפתות אותו לא לעשות את המצווה, לשכנע אותו: 'זה דבר מיושן...', 'היום העולם השתנה. הכל השתנה' – כי בכל דור העולם משתנה, ובכל דור באים אותם הפיתויים של אותו דור כדי להפיל את נשמות ישראל.

מה נשאר נצחי? עם ישראל נצחי, והתורה נצחית והשגחתו יתברך, והוא כמובן כן – נצח נצחים. ו'נצח ישראל לא ישקר'. ולכן יש פה בתוך הפרשה בכמה פסוקים את הרמיזה הזו, שהבן אדם יזהר כן, שלא יבוא היצר ויתפוס אותו ויקשיח את ליבו, ויתעלם מהאביון, וכן הלאה.

ולכן כשבן אדם זוכה ללמוד את הפרשה עם רש"י, שזה פלא פלאים. ואחר כך הוא מתעמק יותר – פשוט, רמז, דרש וסוד, כפי יכולתו. אז הוא רואה פלא פלאים של דברים, מה שלא מוסבר בפשוט, מוסבר הרבה פעמים בסוד. אבל גם הסוד כיום מוגבל, כי אנחנו לא יודעים את כל טעמי המצוות.

לכן הכוח שלנו זה האמונה – האמונה הפשוטה מעל טעם ודעת. כשהיצר בא, לא צריך להתווכח איתו, צריך פשוט לגרש אותו: "לך מפה! אני לא שומע לך, אני אוהב את אבא שבשמיים וירא מפניו, וזה הכל. אני עושה את המצווה ואת התורה – קשה, קל, בא לי, לא בא לי, השתנו

הזמנים', 'לא השתנו הזמנים' – זה לא משפיע עלי כלום. הכל כתוב פה בתורה, ומה שכתוב אני עושה". זה עיקר הבנייה שאנחנו צריכים לבנות את עצמנו ואת ילדינו כדי להחזיק מעמד, עד כי יבוא שילה. זו המלחמה. זו המלחמה על כל נשמה. לכן יכול להיות בן אדם שידוע את התורה, אבל אם הוא לא בנוי, הוא יכול לפתות אותו ולהפיל אותו.

ומה זו הבנייה? זו הרגישות הזו להבין איך היצר בא ותוקף ואיפה הוא רוצה לתפוס אותך, על מה הוא עובד, איך הוא עובד עליך, ומה הוא רוצה ממך. תקטרג עליו. תגיד: 'אבא, תראה. הוא בא לתפוס אותי!' – תקטרג עליו. 'מה אתה רוצה? מה יוצא לך מזה? בסדר אתה צודק, מה אתה רוצה' – לראות מה יוצא לו מזה, אתה מיד תבין מה יוצא לו. כשאתה לא מבין מה היצר רוצה, תעבור כביכול לאינטרס שלו, תחשוב לפי האינטרס שלו מה הוא רוצה.

ואם אתה כל כך חשוב לו – למה אתה כל כך חשוב לו? למה, למה הוא רודף אחריך? מה קרה? אהה, אתה נשמה קדושה? אהה... הוא רוצה לקחת אותך – אמממ... אל תיתן שיקח אותך. תילחם ותצעק. כי ככה העיר הנידחת נהיית עיר הנידחת – מאחד לאחד. כמו שהוירוס מדביק מאחד לשני, אחד יכול להדביק שבעים אנשים, מאה אנשים – מדינה שלימה הוא יכול להדביק. ככה הכפירה יכולה להדביק – הכפירה נגד ה', הכפירה נגד התורה, הכפירה נגד התורה שבעל פה, הכפירה נגד הקבלה והחסידות והפנימיות, והכפירה נגד מצווה כזו או אחרת, והכפירה נגד חכמים, וכל מיני מחשבות ומחקרים וארכיאולוגיה והיסטוריה ואנתרופולוגיה, מגלים תגלית כזו ותגלית אחרת. אנחנו יש לנו תורת ה' ואיתה אנחנו הולכים. לא מעניין אותנו מה מגלים, מה לא מגלים – בסוף תמיד מסתבר שזה לא היה בדיוק, שהמחקר לא מדויק. וגם לפעמים זה יכול להיראות אמת, כי ה' יתברך מנסה אותנו.

כמו שכתוב כאן בפרשה על נביא השקר – שהוא עושה אות ומופת ויכול לעצור את השמש באמצע השמיים, איזה כוח יש לו! ואחר כך הוא אומר: 'לך תעבוד עבודה זרה'. מי נתן לו כח, למה ה' נתן לו כח? ה' נתן לו כח כדי לנסות אותנו, וזה כתוב בפרשה במפורש.

פרשה מאוד חשובה – יש פה את כל מלחמת היצר הפרטית והכללית, וככה צריך ללמוד את התורה. על כל ציווי שיוצא מה' יתברך יש כבר יצר מוכן לבוא לפתות או לבוא להמריד, או לבוא להרגיז או להכניס כפירה, כדי שלא תקיים. ככה זה. ולכן צריכים להיות עם עין פקוחה כל הזמן – עין פקוחה, ולהידבק באבא שבשמיים מעל טעם ודעת.

יבוא, יגיד לך משהו, תגיד: 'עזוב, לא איכפת לי. אני אוהב את ה', אני ירא מפניו, אני עושה מה שהוא אומר. לא מעניין אותי בכלל. תלך מפה! לך לחברים שלך. לך, לך'. לא לשמוע לו. ככה נינצל.

זו הדרך היחידה להינצל – להיות בהיכון, מוכנים, וללמוד את התורה ולקיים אותה, ואם יש משהו שלא נראה לנו, כן נראה לנו – לסמן: הנה היצר נכנס פה. להגיד 'זה מעל טעם ודעת'.

זו חבילה שלימה – תורתנו הקדושה חבילה שלימה סגורה. ככה אבא שבשמיים הסתכל בתורה וברא את העולם. הוא יודע איך הוא ברא את העולם, הוא יודע.

אם היינו שומרים את התורה כמו שצריך, העולם הוא היה מתוקן לגמרי. במקום זה אנשים מחפשים כל מיני דרכים לתקן את העולם, ותראו מה קורה היום בעולם – ממש 'תיקון עצום' בעולם, כן. כמה סבל יש בעולם. לא רק כמה סבל יש לעם ישראל, כמה סבל יש בעולם. אף אחד לא מרוויח מזה שהולכים היפך התורה.

ה' יעזור ויאיר את עינינו ואת עיני כל עם ישראל, שנעשה נחת רוח לה' יתברך, וננצח במלחמה.

לחיים! לחיים, לחיים!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.